

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 1026. Quinam censeantur adhuc occidere & mutilare in Ecclesia, ut priventur ejus asylo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

c. 28. n. 5. Cutel. l. 1. q. 11. & alii quos citat & sequitur Delb. l. c. f. 4. n. 3. ex ea ratione, quod, esto Pontifex intenderit coercere audaciam illorum qui sub spe immunitatis in Ecclesia occidebant & mutilabant, non tamen ex eo sequatur, quod eos solos privet, dum generaliter sine distinctione homicidii & mutilantibus in Ecclesia pœnam illam privationis infert, contrarium tamen nimirum quod priventur solum ii, qui sub dicta spe. & præmeditate occidunt Tusch. l. c. concl. 11. n. 13. Azor. l. c. Gutt. l. c. à n. 3. Dian. l. c. 4. resol. 11. qui sic Romæ decisum 1639. testatur. de qua tamen decisione non constare authentice ait Delb. l. c. Secundo extenditur, non solum non gaudeant asylo in Ecclesia in qua homicidium vel mutilationem commiserunt, sed etiam in alia ad eam confugientes; quia adhuc verum est illum commississe homicidium vel mutilationem in Ecclesia, & qui per illud delictum commissum offendit unam Ecclesiam, eo ipso offendit omnes. ita contra Sylv. v. immunitas §. 3. docent Covar. l. 2. var. c. 20. n. 15. Sanch. tom. 2. cons. mor. l. 6. c. 1 du. 7. n. 16. Azor. p. 2. l. 9. c. 9. Germ. de sacror. immunit. l. 3. c. 16. n. 80. Clar. pract. l. 5. §. fin. q. 30. Farin. l. c. c. 16. n. 119. Ambros. Cutell. Fift. & alii quos citat & sequitur Delben. l. c. n. 15. Limitatur & contra responsio juxta probabiliorē, ut videtur; quod gaudeant adhuc asylo Ecclesiæ ejusdē & alterius, qui commiserunt in ea alia delicta etiam graviora homicidio & mutilatione, v. g. adulterium, stuprum, sodomiam, sacrilegium, furando etiam spectantia ad eandem Ecclesiam & c. cum privatio immunitatis sit pœna, & in Præjudicium Ecclesiæ, ideoque non extendenda ultra verba legis, seu ad alia delicta. adque ita declarasse S. congregationem immunitatis 18. martii. 1631. adhuc gaudere immunitate Ecclesiæ furantem in ea testatur Barb. in collect. Bullar. v. immunitas. ac ita docent Farin. c. 16. n. 208. & in decis. cons. 76. n. 7. Gratian. discept. forens. tom. 2. c. 308. n. 19. Genuens. in pr. c. 22. n. 8. Dian. p. 1. tr. 1. resol. 2. §. 39. Peregr. tr. de immunit. c. 6. n. 28. Ricc. p. 5. collect. 1792. Bonac. d. 3. q. 7. de immunit. §. 5. n. 12. Delb. l. c. n. 10. & alii apud illum contra plures magni nominis AA. apud eundem n. 7. puta Clarum. cur. §. fin. q. 30. Covar. l. c. Gutt. 99. pract. civil. l. 3. q. 1. n. 17. Suar. l. 3. de reverent. sac. loc. deb. c. 11. n. 6. Reginald. in pr. tom. 1. l. 9. c. 26. n. 38. in fine. Zipæ. in jur. nov. can. l. 3. h. t. n. 10. Sarpum. de jur. asylo. c. 5. fol. 49. Tanner. 2. d. 5. q. 8. du. 1. n. 16. & c. ex ea ratione, quod videatur non esse credibile pontificem denegasse immunitatem propter mutilationē, & non denegasse illam propter delicta longe graviora, de quo plura inferius. Illud tamen hic notandum, quod ob alia delicta in Ecclesia admissa (præsertim sacrilegia) ratione loci possit delinquens à iudice Ecclesiastico puniri, vel à pontifice impetrari, ut non obstante immunitate, delinquentē iudici seculari puniendū remittat, quod pontificem libenter concedere asserit Farin. cit. c. 16. apud Delb. l. c. n. 16. ac deniq; notandū cum eodē n. 18. citatis pro his Gutt. l. 3. 99. pract. q. 1. 18. & aliis contra Ambrosin. Decim. & c. apud Farin. l. c. n. 222. occisorē & mutilatorem in Ecclesia non posse ob alia delicta capi in Ecclesia, nisi simul capiatur ob delictum homicidii vel mutilationis nondum punitum; quia ob alia delicta non datur facultas extrahendi.

Quest. 1026. quinam conseantur adhuc occidere & mutilare in Ecclesia, ut priventur ejus asylo.

Resp. sequentes. primo qui existens ante Ecclesiam sclopeto vel lapide occidit existentem in Ecclesia l. c. 15. Farin. l. c. n. 224. Barb. l. c. n. 113. Castrop. l. c. n. 16. Laym. l. c. l. 4. tr. 9. c. 3. n. 6. Guazz. l. c. 1. c. 3. n. 21. Nav. in man. c. 25. n. 21. Suar. de relig. l. 3. c. 11. n. 7. Dian. l. c. resol. 9. Pirh. h. t. n. 25. Delb. l. c. f. 7. citatque ab eo alii

cum comunissima contra Henriq. l. 4. c. 17. n. 4. in fine. Villagut. de extens. leg. c. fin. n. 50. aliosq; ex ea ratione, quod Actio illativa mortis licet cæperit extra Ecclesiam, consummata tamen fuerit in Ecclesia; attendatur autē in delictis potius consummatio, quam inchoatio. Idem est de eo, qui stans extra Ecclesiā vulnerat lethalliter existentem in Ecclesia, & si hic accepto vulnere domum se conferat, ibidemq; ex eo moriatur, secus de eo, qui stans extra Ecclesiam vulnerat ab existente quoq; extra Ecclesiam, fugit ad Ecclesiam, ibiq; moritur; eò quod efficax causa mortis nullo modo posita fuerit in Ecclesia. ita cū Castrop. l. c. Reiff. h. t. n. 102. ex qua tamē ratione sequi videtur, quod tenent Covar. l. c. Guazz. l. c. n. 20. & in praxi non dammandum ait Wiestn. n. 116. nimirum excludi asylo, qui existens in Ecclesia occidit existentē in loco profano; eò quod causam necessariam mortis ponat in Ecclesia, contrariū tenentib⁹ Bonac. tom. 2. d. 3. q. 7. p. 4. n. 8. Haunol. tom. 6. de 7. §. 7. tr. 2. n. 207. Delb. l. c. f. 5. n. 2. eò quod talis non dicatur consummare occisionem in Ecclesia, pœnæ autem sint ob consummatum actū. confirmatq; id ipsum ex eo Delb. quod existens in Ecclesia occidat existentē foris non incurrat censuram latā contra occidentē in Ecclesia, ut ex comuni Bonac. de cens. d. 1. q. 1. p. 1. n. 11. quin & ipsum n. 5. contra Azor. Farin. Barbos. Durandum & alios. extendit ad eum, qui dolo vel vi ab Ecclesia extractum occidit vel mutilat. quamvis addat n. 6. talem capi posse à ministris Ecclesiasticis ob injuriam Ecclesiæ factam, non tamen à laica potestate.

2. Secundo juxta probabilē non gaudere asylo, qui in sacristia, tecto, atrio, porticu, campanili Ecclesiæ aliisq; locis ei continuis aut vicinis ad 30. vel 40. passus occidunt vel mutilant, eò quod hæc nomine Ecclesiæ adhuc venire velint Arg. l. si aqua §. l. licet. ff. de contrab. empr. tenent Anch. in Clem. de penit. & remiss. n. 5. in fin. Nav. l. c. n. 22. Gutt. 99. pract. civil. l. 3. q. 1. n. 15. Farin. l. c. n. 210. ubi affert pro hoc decisionem Clem. VIII. in una panormitana. Covar. l. c. n. 25. Tusch. v. Eccles. conclus. 11. n. 4. Barb. in c. f. tr. 2. n. 5. Sanch. tom. 2. cons. mor. l. 6. c. 1. du. 7. n. 20. Ambros. Tanner. & plurimi alii apud Delb. l. c. f. 6. n. 4. (qui tamen aliquos eorum loqui ait juxta jus commune, non attenta constit. Gregor. uti & alios limitantes illud ad casum, in quo quis delinquit prope Ecclesiam spe citius & securius convolandi ad eam tanquam asylum. contrarium tamē spectando Bullā Gregor. & præcendendo ab illa decisione Clem. VIII. probabilius tenere videntur Abb. in c. inter alia h. t. à n. 17. Barb. contrarius sibi l. 2. jur. Eccl. c. 3. n. 117. Cast. l. c. p. 9. n. 21. Suar. de relig. l. 3. c. 11. n. 7. Dian. l. c. resol. 3. Pignat. tom. 6. consult. 41. n. 5. & 6. Marant. in controv. jur. p. 2. resp. 45. n. 10. Sperell. decis. 60. Novar. in sum. Bull. tit. de immunit. n. 6. Filliuc. tr. 15. c. 6. n. 132. Pluresque alii, quos citat & sequitur Delb. l. c. à n. 1. ex ea ratione principali quod tam in c. fin. h. t. quam Bulla Greg. XIV. ad privationē asyli aliud non requiritur, quam ut homicidū & mutilatio patretur in ipsis Ecclesiis earumq; cæmisteriis (ubi cum Gratian. discept. forens. c. 140. n. 13. AA. passim notant per illas particulas: in ipso: specialissime solū demonstrari interiora Eccles. aliorumve locorū conjunctorū in exceptionib⁹ vero istiusmodi pœnalib⁹ immunitati Ecclesiæ derogantibus, adeoq; maxime odiosis non sit facienda extensio etiam ob paritatē vel majoritatē rationis. unde etfi prædicta loca habeantur pro sacris & veniant nomine Ecclesiæ in favorabilibus, non tamen in odiosis quale quid est privatio asyli. Dixi præcendendo à decisione Clem. VIII. siquidem. si de illa (quod negat Delb. l. c. n. 11.) legitime constaret, & dubii non esset; debita cū reverentia accipiendū, & contrariæ pra-

xi locum concedendum, bene dicunt Reiff. *h. t. n. 112.* Wiestn. *n. 119.* Verū dum de ea pignat, *loc. mox cit. n. 40.* qui omnes desuper decisiones diligentissime collegit, nullam de ea mentionē faciat, & desiderare se de super declarationē pontificiā, de ea merito dubitare licere, & interim occurrente casu standum pro asylo & saltem reum non extrahendum, donec Romana curia consueta respondeat, ait *Reiffens.*

3. Tertio constitutum extra Ecclesiam mandantem aliquem in Ecclesia occidi vel mutilari ceteri adhuc occidere in Ecclesia & consequenter privari asylo probabiliter sustinent Abb. *in c. ult. h. t. n. 12.* Mart. *de iurisd. p. 2. c. 5. n. 26.* Gutt. *l. c. q. 2. Suar. l. 3. c. 11. n. 7. & 26.* Barb. *l. c. n. 1. & 16.* Duard. *l. c. l. 2. c. 15. n. 23.* Farin. *l. c. n. 230.* Decian. *tr. crim. l. 6. c. 28. n. 7.* Azor. *p. 2. l. 9. c. 9. n. 14.* Laym. *l. 4. tr. 9. c. 3. n. 6.* Reiffens. *h. t. n. 103.* cum executio mandati potius adscribatur mandati, quam executori *C. ut fama §. laici de sent. excom.* & is committat vere, cujus authoritate vel mandato delictum committi probatur. *c. mulieris. de sent. excom.* unde in utroq; foro veri homicidæ habentur, & ut tales puniuntur Arg. *l. 6. §. illa verba ff. ad leg. pompon. de parricid. & c. perniciose de parricid. dist. 1.* Contrariū tamen inherendo Bullæ Gregor. non minus probabiliter absolute (id est, sive existens in Ecclesia mandet occidi aliquē foris existentē, sive existens foris ibidē mandet occidi existentem in Ecclesia, propter quos prius etiam aliqui advenariū admittunt mandantē non privari immunitate) docent Castrop. *tom. 2. tr. 11. d. unic. p. 4. n. 17.* Dian. *l. c. resol. 10.* Lezan. *v. immunit. n. 11.* Bonac. *d. 3. q. 7. de immunit. §. 4. n. 9.* Delb. *l. c. f. 8. n. 1.* Wiestn. *h. t. n. 119.* citatis Jordan, & Hann, &c. ex ea ratione, quod in Bulla exprimentur occidētes & mutilantes, quales non sunt mandantes occidi seu aliquid fieri, nisi in lata & extensa significatione, & quando jura fingunt. Unde leges pœnales latæ in facientem, mandantem non comprehendunt, dum id non expriment, non secus ac censura lata contra facientem aliquid, non extenditur ad mandantes facere.

Quæst. 1027. Num proditorie occidētes proximum priventur immunitate asyli.

Resp. Affirmativē juxta expressa verba Bullæ Greg. & exemplum à Salomone editum *3. regum 2.* dum Joab, qui proditorie seu per insidias occiderat Abner, confugientem ad altare non reliquit impunitum. Proditorie autem occidere dicitur, qui proximum in actum nihil tale cogitantem per insidias de industria, nulla præcedente inimicitia, vel eā per reconciliationem sublatā, aut etiam sub specie similitudinis amicitia occidit. ita juxta *L. propter invidias c. qui accusare non possunt. l. fin. de delatorib. l. 4. ff. ad seq. ful. Majest. c. clericus 16. dist. C. 16. q. 1.* Suar. *l. c. n. 12.* Var. *C. 3. de homicid. n. 5.* Sanch. *tom. 2. cons. mor. l. 6. C. 1. du. 7. n. 26.* Farin. *l. c.* Delb. *C. 16. du. 20. f. 1. à n. 1.* qui §. 4. idem signate dicit de occidente proditorie infidelē, cum & is, etsi in fide & sacramentis non participet veniat tamen nomine proximi nostri. Item §. 3. de occidente inimicum promissione seu fidejussione data, eo quod per talem permissionē inimico sublata fuerit omnis occasio sibi præcavendi. quamvis probabiliter contrarium teneant Dian. *p. 4. tr. 1. resol. 33.* De Marinis & alii, quia volunt homicidium proditorium esse, quod committitur ab amico, nullo præcedente rancore, sed potius sub specie amicitia v. g. simul comedendo, itinerando &c. In eo verò, num privetur asylo, qui alterum vulnerat proditorie animo eum occidendi, morte tamen inde non secuta, non convenit inter AA. affirmant Nav. *cit. c. 25.* Cov. *l. c. n. 7.* Tanner. *2. c. d. 5. q. 8. du. 1. n. 16.* Gutt. *l. c. q. 7. n. 53.* aliiq; plurimi apud Delb. *l. c. f. 9. n. 1.* Negant è

contra Suar. *l. c. n. 14.* Decian. *l. c. l. 6. c. 2. n. 17.* Germa. *l. c. c. 16. n. 60.* Farin. *l. c. c. 4. n. 145.* Tusch. *V. Eccl. concl. 1. 1. n. 7.* Barb. *jur. Eccl. l. c. c. 5. n. 90.* Ciartin. *conrov. for. c. 14. n. 19.* & plures alii, quos sequitur Delb. *l. c. n. 2.* juxta clara verba *constit. Greg.* (quidquid aliis sit de jure communi) dum ibi requiritur ad summatus cum effectu ut Suar. Alecia. Menoch. apud Delb. *n. 5.* unde Farin. ait quod hæc opinio post dictam constitutionem omni difficultate careat, vide de his particularibus aliquanto Reiffens. *h. t. à n. 114.* Porro perinde esse, sive occisio fiat ferro, sive veneno, & sic in specie privari aliquem asylo, qui alterū veneno occidit, quia censetur proditor, citatis pro hoc molin. de Just. *d. 24.* Covarr. *l. c. n. 7.* Suar. *l. c.* Castrop. *l. c. n. 29.* Farin. *l. c. c. 9. n. 142.* & quam plurimis aliis, tradit Delb. *l. c. f. 2. n. 1.* qui tamen *n. 5.* bene addit citatis insuper aliis se ita sentire, si præbeatur venenum infcio illo, nulla præcedente inimicitia aut rancore, sed simulatā potius amicitia, eò quod alias proprie homicidium proditorium non sit. Idem esse, dum mater proprium filium occidit, aut alius quis factum animatum per potionem noxiam, tenet Idem. *n. 2.* citatis Remig. *de gonni de immunit. fallent. 14.* Farin. *l. c. c. 8. n. 138.* Peregr. *c. 3. n. 8.* & sic declarasse S. cog. concl. 3. Decemb. 1632. refert Barb. *in collect. Bullar. V. immunitas & de jur. Eccl. l. 2. c. 3. n. 42.* contrarium tamen tenentibus Leon. *Theofor. Eccl. p. 1. c. 13. vers. dubitari.* Dian. *p. 3. tr. 1. resol. 71.* Bonac. *tom. 3. d. 2. q. 3. p. 16. §. 8. n. 8.* ex ea ratione, quod infans non possit dici proprie occidi per insidias dolose, cū dolus in ipsū utpote rationis incapacem committi nequit. **Quæst. 1028. An & qualiter assassinus privetur asylo?**

1. **Resp.** Primò assassinum privari asylo clare patet ex Bulla Greg. XIV. quin & (quidquid sit de rigore juris, cum *c. pro humana. de homicidio in 6.* quod ad id probandum adduci solet, illud convincere non videatur, ut Delb. *c. 16. du. 21. f. 1. n. 1.*) constat de consuetudine communiter recepta & approbata à DD. ut Suar. *l. c. n. 13.* Gutt. *n. 50.* Farin. *l. c. c. 8. n. 118.* &c.

2. Secundò: Assassinium dicitur, dum pro pecunia aliave æstimabili pretio promissa vel accepta occiditur ali. sive fidelis sit sive infidelis, assassino vero tam is, qui pretio conducit aliquem ad occidendum, quam qui pretio conductus occidit. ita Suar. *n. 15.* Gutt. *l. c.* Mascard. *de probat. tom. 1. concl. 138.* Menoch. *de arb. l. 2. centur. 4. cas. 360. n. 42.* Farin. *c. 8. à n. 19.* aliiq; DD. communiter, pro ut hæc omnia declarabuntur in sequentibus.

3. Dicitur itaq; primò: *pro pecunia aliave pretio æstimabili* accepta vel promissa, unde non videtur assassinus, qui precib' aliore respectu inductus, ut vult Villedia, *in polit. c. 3. n. 215.* occidit aliquem. Item qui absq; pretio sibi dato vel promisso, sola spe præmii, vel intentione pro hoc placendi alteri occidit aliquem, ita ut datio vel promissio pretii sit de essentia assassinii Farin. *l. c. n. 130.* Cast. *l. c. n. 34. in fine.* Sperell. *decis 102. à n. 7.* Bajard. *ad Clar. §. assassinum n. 7.* Reiff. *h. t. n. 135.* Delb. *l. c. n. 15.* citatis insuper quam plurimis, sufficit autem promissio; cum ea ipsa sit pretio æstimabilis & pecuniæ æquivalens. Delb. *l. c. n. 8.* cum Mascard. *l. c.* Farin. *cit. c. 8. n. 125.* Gutt. *l. c. n. 20.* & sic pretio æstimabilem ceteri promissione de danda uxore vel officio aliquo, etsi executio talis promissi non sit in potestate promittentis, cum nihilominus promittens ex tali promissione vere remaneat obligatus, procurare, quantum est de se, ut uxor vel officium ei obveniat, quod est pretio æstimabile, tradit cum Decian. *tr. crim. l. 9. c. 3. n. 16.* Delb. *cit. f. 1. n. 12.* contrarium tenentibus æque probabili-